

HALLSBERGS
KOMMUN

Hallsbergs kommun

Mål och budget 2020-2022

Hallsbergs kommun

Postadress
694 80 Hallsberg

Hemsida
www.hallsberg.se

Besöksadress
Västra Storgatan 14

E-post
kommun@hallsberg.se

Telefon
0582-68 50 00 vx

Fax
0582-68 50 02

Organisationsnr
212000-1926

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
2	Planeringsförutsättningar	4
3	Styrssystem	13
4	Vision och värdeord	13
5	Strategiska områden	14
5.1	HÅLLBAR KOMMUN	15
5.2	LIVSLÅNGT LÄRANDE	15
5.3	ALLAS INFLYTANDE.....	16
5.4	GOD SERVICE.....	16
6	Kommunstyrelsen och transfereringar	17
7	Drift- och servicenämnden	19
8	Bildningsnämnden	21
9	Social- och arbetsmarknadsnämnden	23
10	Driftbudget 2020-2022	24
11	Resultatbudget 2020-2022	25
12	Balansbudget 2020-2022	26
13	Investeringsbudget 2020-2022	27

1 Fortsatt satsning på välfärd – trots tuffare och osäkrare framtid

Jag vill inleda denna budget med att lyfta fram det arbete som ligger till grund för budget 2020 och dess flerårsplan. Förvaltningarna har varit behjälpliga på ett föredömligt sätt och de politiska partierna har bidragit med inspel och synpunkter, vilket skapat en bred samsyn om vilka behov och utmaningar vi står inför. I samband med framtagandet av budget 2020 och flerårsplan har målen reviderats för att ta avstamp för framtidens utveckling.

Vi kan just nu se att allt fler kommuner tar fram förslag till besparingar inför kommande år. Vår kommuns strategi genom åren om att bara lägga ut de pengar vi tror finns långsiktigt, visar sig nu ge oss bättre förutsättningar än i en del andra kommuner. Detta innebär dock inte att vi kan slå oss till ro, utan det ger oss förutsättningar och lite mer tid att analysera de verksamhetsförändringar även vi står inför framöver. I den bästa av världar får kommunsverige så som önskas bättre ekonomiska förutsättningar från staten, vilket även från vår kommun skulle tas emot med glädje.

Budget 2020 bygger som vanligt på att vi tar höjd för pris- och löneuppräknings och sedan fördelar det utrymme vi tror kan hållas. Men med tanke på hur det ser ut i omvärlden och att man nu ser en konjunkturedgång kan detta snabbt förändras. Genom att vi genom åren valt att lägga oss på ett resultatmål om 1,6 procent av skatter och generella statsbidrag så tillskapar vi ett ekonomiskt utrymme. Det är en nödvändig förutsättning om en nedgång skulle ske eller om statliga ersättningar snabbt skulle förändras.

I det budgetförslag som nu arbetats fram, så prioriteras välfärden genom att tillföra ramförstärkningar inom förskola och skola utefter att elevantalet ökat inom kommunen. I budgeten tas även höjd för ökade kostnader inom äldreården och fler elever inom Alléskolan.

Att vi har en god ekonomisk hushållning bygger på att våra medarbetare i verksamheterna följer de ekonomiska ramar som beslutats från politiken. Min förhoppning är att vi fortsatt tillsammans kan bidra till en god ekonomi och bra kvalitet inom samtliga våra verksamheter.

Magnus Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

2 Planeringsförutsättningar

Sammanfattning

De ekonomiska ramarna som fastställdes i GPF 2020-2022 i juni 2019 ligger i huvudsak fast. De ramförstärkningar som tillfördes nämnderna i GPF har utifrån de underlag som redovisats i samband med budgetprocessen nu kompletterats enligt följande för år **2020**:

- Kommunstyrelsen: 1,1 mnkr, avser planeringsreserv. Planeringsreserven är ett utrymme för oförutsedda händelser som på grund av osäkerhet i framtida prognoser och kommande ökade driftkostnader inte bör fördelas i nuläget.
- Kommunstyrelsen: 1,5 mnkr vilka är avsedda för ökade livsmedelskostnader och kommer att fördelas under året.
- Transfereringar: 3,4 mnkr avser ökade kostnader för Sydnärkes Utbildningsförbund och för Sydnärkes IT-nämnd.
- Bildningsnämnden: 3,5 mnkr och avser kostnader för ökat elevantal.

Nämndernas budgetar är uppräknade för generella kostnadsökningar avseende löner och priser.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har reviderats med SKL:s prognos i oktober 2019 som grund. I SKL:s prognos ingår effekterna av regeringens proposition om ändrad kostnadsutjämning från och med 2020. Riksdagen behandlar propositionen den 20 november.

De finansiella kostnaderna har beräknats med Kommuninvests prognos från oktober 2019 som underlag.

Sammantaget beräknas budgeterat resultat för respektive år att uppnå det finansiella målet på 1,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Investeringsbudgeten har reviderats dels utifrån lokalförsörjningsplanen och dels utifrån en aktuell bedömning av behov och genomförandepän.

Pensioner

Kommunfullmäktige beslutade 2001 om riktlinjer för pensionsförvaltning. Det finns inga medel särskilt placerade för kommunens pensionsutbetalningar. Kommunen återlånar den samlade pensionsskulden till verksamheten. För beräkning av framtida pensionskostnader har KPA:s prognos från augusti 2019 använts. De sammanlagda kostnaderna för pensioner beräknas enligt prognoserna att öka under planeringsperioden 2020-2022. På samtliga pensionskostnader tillkommer särskild löneskatt med för närvarande 24,26 procent.

De pensioner som intjänats fram till 1998 uppgår till 84 procent av kommunens totala pensionsåtaganden. De redovisas enligt rekommendationerna som en ansvarsförbindelse. De löpande utbetalningarna från ansvarsförbindelsen kommer på sikt att sjunka. För 2020 beräknas kostnaden till 24,4 mnkr inklusive löneskatt.

De pensionsmedel som intjänats från 1998 utbetalas för den anställdes egen placering hos pensionsförvaltare. Enligt avtalet KAP-KL beräknas den

avgiftsbestämda ålderspensionen med en årlig pensionsavgift. Kostnaden redovisas som kortfristig skuld och utbetalas till Pensionsvalet året efter intjänandeåret. För 2020 beräknas den avgiftsbestämda pensionen uppgå till 28,1 mkr inklusive löneskatt.

De förmånsbestämda ålderspensionerna redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. De avser pension för löner över 7,5 basbelopp (40 250 kr år 2019). Arbetstagare med dessa lönesummor är garanterade en pension som motsvarar en viss procent av lönen. Kostnaden för 2020 beräknas till 7,5 mkr inklusive löneskatt.

Ramförändringar åren 2021-2022

Kommunstyrelsen tilldelas årligen 1,5 mkr för ökade livsmedelskostnader vilka kommer fördelas till verksamheterna senare då kostnaderna blir mer kända.

För transfereringar tilldelas årlige 3,6 mkr vilka avser ökade kostnader för Sydnärkes Utbildningsförbund och för Sydnärkes IT-nämnd.

Bildningsnämnden tilldelas årligen 3,5 mkr vilka avser kostnader för ökat elevantal.

I flerårsplanen för år 2021-2022 ingår strukturåtgärder för utveckling och förnyelse med ett totalt utrymme på 15,3 mkr för 2021. För år 2022 bedöms ett behov av minskade kostnader med 10,9 mkr. De kommande åren ställer de demografiska förändringarna med fler barn och äldre ökade krav på resurser. Samtidigt måste kommunen intensifiera arbetet med effektivisering, utveckling och förnyelse genom strukturella åtgärder, utvecklad samverkan, samt nya sätt att utföra arbetet inom välfärd och administration.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Driftsnämnderna har att, inom givna ekonomiska ramar, genomföra och utveckla verksamheten utifrån nationella och kommunala styrdokument.

Verksamheten måste alltid anpassas till den ekonomiska ramen och bedrivas i enlighet med kommunens mål och vad som fastställts beträffande verksamhet och budget.

Gemensamma planeringsförutsättningar 2020-2022 beslut i KF juni 2019

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2019 att fastställa de gemensamma planeringsförutsättningarna, för åren 2020-2022. Av beslutet framgår de ekonomiska ramarna för driftbudgeten, resultatbudget, en övergripande investeringsbudget. De ekonomiska överväganden som beslutet byggde på grundade sig på uppdaterade planeringsförutsättningar och aktuella antaganden för ramberäkning till och med maj 2019.

De budgeterade resultaten för den kommande planeringsperioden uppgår till 1,6 % för respektive år 2020-2022. Det innebär att kommunfullmäktiges mål och indikator för det ekonomiska resultatet uppnås under perioden.

Budgetpropositionen

Regeringen presenterade i september 2019 Budgetpropositionen för 2020. Förslagen i propositionen bygger på januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet. De generella tillskott som finns i budgetproppen innehåller inga förändringar jämfört med tidigare aviseringar. De "nya välfärdsmiljarderna" aviserades i budgetpropositionen år 2018 och för år 2019 tillfördes 3,5 mdkr. Ytterligare 3,5 mdkr aviserades att tillföras från och med år 2020. Sedan hösten 2017 har dessa 3,5 mdkr för år 2019 och 7 mdkr för år 2020 ingått i SKL:s beräkningar och därmed i de kommunvisa förutsättningarna. Budgetproppen för år 2020 innehåller således ingen förändring av de generella tillskotten. Hallsbergs andel av de tidigare aviserade tillskotten uppgår för 2019 till 5 mnkr och för 2020 10 mnkr

Delårsrapport 2019

I oktober 2019 behandlade kommunstyrelsen delårsrapporten för 2019. Enligt helårsprognosen beräknas årets resultat bli 23,1 mnkr. Det är 8,6 mnkr bättre än budgeterat resultat på 14,5 mnkr. Resultatet motsvarar 2,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens finansiella mål med ett resultat på 1,6 procent uppfylls därmed. Nämndernas samlade budgetavvikelse beräknas till 2,1 mnkr. Prognosen för Finansiering visar överskott med 6,5 mnkr.

Resultatutveckling 2015-2019, mnkr

2015	2016	2017	2018	Prognos 2019
7,2	23,0	30,0	29,0	23,1

Hallsbergs kommun har från och med år 2016 haft en resultatutveckling överstigande målet på 1,6 procent. Prognosen för år 2019 uppgick till 2,5 procent. För att klara framtida investeringar med egna medel är ett starkt resultat en viktig förutsättning.

SKL Budgetförutsättningar

Kommunen har tagit del av SKL:s nya budgetförutsättningar enligt cirkulär 19:40 från oktober 2019. I cirkuläret presenteras:

- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer
- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminärt beskattningsutfall september
- Ny statsbidragsram
- Preliminär beräkning av det kommunalekonomiska utjämningsystemet 2020 (se separat avsnitt nedan)
- Preliminärt utfall i LSS-utjämnigen år 2020
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

Den samhällsekonomiska bedömningen är att svensk ekonomi är på väg mot lågkonjunktur 2020. Den fleråriga uppgången på arbetsmarknaden förbyts till en tillbakagång, sysselsättningen minskar och arbetslösheten stiger 2020. Prognosen för 2020 visar att högkonjunkturen innan årets slut övergår i en mild lågkonjunktur, vilket betyder att antalet arbetade timmar minskar. Både den faktiska och underliggande skatteunderlagstillväxten faller ytterligare, till den lägsta takten sedan 2010. År 2021 är ett övergångsår då den prognostiserade milda lågkonjunkturen som präglar slutet av 2020 övergår till att utvecklas i konjunkturrell balans. Skatteunderlagets underliggande ökningstakt tilltar 2021 till följd av att lönesumman ökar mer än året innan. När den svenska ekonomin utvecklas i konjunkturrell balans 2022-2023 ökar sysselsättningen åter. Skatteunderlagstillväxten tilltar då och närmar sig en historiskt genomsnittlig takt.

Reviderad kostnadsutjämning

Regeringens proposition om ändrad kostnadsutjämning har överlämnats till riksdagen, som kommer att behandla förslaget den 20 november. Enligt propositionen ska den ändrade kostnadsutjämningen införas från och med 2020. Regeringen har gjort två betydande förändringar jämfört med utredningens förslag. Införandebidraget utökas genom att gränsen för att få bidrag sänks från 300 till 250 kronor per invånare. Kostnaden för att finansiera införandebidraget inkluderas i beräkningen av införandebidraget. Den andra betydande ändringen är att regeringen tagit fram en ny delmodell för individ- och familjeomsorg. Barnfattigdomsvariabeln tas bort och ersätts av låg inkomststandard. De kvarvarande variablerna ges nya vikter. Den faktor som uppvärderas mest är tätortsbefolkning, vilket förbättrar storstädernas utfall avsevärt. Det stora flertalet kommuner får därför ett sämre utfall.

Sammantaget innebär regeringens förändringar av utredningsförslaget dock ett bättre utfall för Hallsbergs del.

Beräknad total effekt för Hallsberg innebär en förbättring med cirka 12 mnkr för år 2020 jämfört med det kostnadsutjämningsystem som gäller till och med 2019.

Finansiella intäkter och kostnader

Det gynnsamma ränteläget har gjort att kommunen kunnat hålla sina finansiella kostnader på en låg nivå. Låga rörliga räntor samt att det varit möjligt att binda på längre löptider till låg ränta påverkar de finansiella kostnaderna positivt.

Riksbanken beslutade i september att lämna reporäntan oförändrad på minus 0,25 procent. Liksom tidigare väntas räntan höjas mot slutet av året eller i början av nästa år. Låga räntor i omvärlden och ett försämrat stämningläge innebär dock att räntan därefter väntas höjas i en långsammare takt än i föregående prognos. Kommunens samtliga nuvarande lån är upptagna hos Kommuninvest. De finansiella kostnaderna har räknats upp i enlighet med Kommuninvests prognos om räntenivåer för befintliga lån och beräknad omsättning/nyupplåning.

De finansiella intäkterna avser i huvudsak intäkter från Kommuninvest, i form av ränta på insatskapital och återbäring på affärsvolym. Kommunen har genom tidigare inbetalning av särskild medlemsinsats uppnått nivån som tillåter att återbäringen redovisas som resultatpåverkande intäkt.

Ny kommunal redovisningslag

Riksdagen beslutade i maj 2018 att en ny kommunal redovisningslag, lag om kommunal bokföring och redovisning skulle införas från och med 1 januari 2019. I den nya lagen kvarstår dagens principer för redovisning av pensioner enligt den så kallade blandmodellen.

Regeringen gör bedömningen att man behöver utreda vidare vilka konsekvenser en ändrad redovisningsmodell avseende pensionsförpliktelser till fullfondering får på ekonomin för kommuner och landsting samt hur detta påverkar kravet på god ekonomisk hushållning och balanskrav.

En ny resultatnivå i form av "verksamhetens resultat" har införts i resultatbudgeten. Syftet är att tydliggöra den ekonomiska effekten av den löpande verksamheten.

Omvärldsbeskrivning SKL-Ekonomirapporten

(källa Ekonomirapporten oktober 2019)

I oktober 2019 presenterade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) sin ekonomirapport. Rapporten belyser regionernas och kommunernas situation och förutsättningar samt den samhällsekonomiska utvecklingen på några års sikt. Kommunsektorn befinner sig i början av en period där behoven av att bygga ut välfärden kommer att vara större än möjligheterna att finansiera eller bemanna den, om inget förändras. Att denna period skulle komma har varit känt sedan länge. Effekterna har dock på senare år motverkats av en gynnsam samhällsekonomisk utveckling. När nu konjunkturen är på väg att vika blir det ett dramatiskt omslag för kommunerna.

Sammanfattande slutsatser

Kommuner och regioner arbetar nu med effektiviseringar och besparingar inför budgetåret 2020. Uppskattningsvis ett drygt tjugotal kommuner och några regioner ser dock redan att de inte kommer att lyckas och planerar därför även för att höja skatten. Skälet är att det demografiska trycket nu är högt. Barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder, samtidigt som Sverige under 2020 går in i en lågkonjunktur. Sammantaget ökar behovet av de resurser som krävs för att upprätthålla välfärden på dagens nivå snabbare än skatteintäkterna. Trots en beräknad skattehöjning på 13 öre 2020 kommer kommuner och regioner att sakna 43 miljarder kronor år 2023 om kostnaderna ökar i takt med befolkningen och staten inte heller tillför mer resurser än det som ligger i budgetpropositionen.

Utmaningarna är i år störst inom individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende. Inom alla dessa verksamhetsområden räknar mer än hälften av kommunerna med att de kommer att ha ett underskott på mer än 1 procent av årets budget.

I debatten framförs ofta att kommunerna redan dragit ned på resurserna till skolorna. I statistiken fram till 2018 går det dock inte att hitta någon grund för att detta generellt skulle vara fallet. Under 2000-talet har kostnaderna per elev i stället ökat, liksom lärartätheten.

Förutom trycket från demografin, framförallt det växande antalet äldre och yngre, måste kommunerna hantera konsekvenserna av att staten drar ned på sina resurser på ett sätt som övervältrar ansvaret till kommunerna. Statens neddragning av Arbetsförmedlingen innan det utarbetats något annat alternativ, gör att kommunerna får ta ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor. Ytterligare en fråga som försämrar kommunernas ekonomi är Försäkringskassans striktare tolkningar av personlig assistans och den låga uppräknings ersättningen för den statliga personliga assistansen, som bland annat kommunerna utför. Detta har gjort att många kommuner får ta över ett allt större kostnadsansvar för personer med olika funktionsnedsättningar.

Kommuner och regioner måste arbeta med effektiviseringar som ger snabb effekt här och nu samtidigt som de också behöver arbeta långsiktigt. Det betyder exempelvis förebyggande arbete samt omställning till metoder som ny teknik och digitalisering möjliggör. I stort sett alla kommuner och regioner arbetar med effektiviseringar och besparingar på olika sätt. En vanlig metod är att inte kompensera fullt ut för pris- och löneökningar och därmed låta verksamheterna successivt effektivisera. Andra sätt är samverkan mellan kommuner, anställnings- och inköpsstopp, nedläggning av verksamheter och verksamhetsförändringar där man använder digitaliseringens fulla potential.

Det faktum att antalet anställda i kommuner och regioner ökat med mer än 100 000 sedan 2014 visar att det finns en potential för effektiviseringar. Ett sätt är att med stöd av jämförelser lokalt analysera inom vilka områden potentialen är störst, även om det är svårt att säga exakt hur stor den är.

Sammanfattningsvis kan sägas att om kommuner och regioner ska kunna fortsätta att utveckla och leverera en god välfärd även i framtiden, måste **staten**:

- Minska detaljstyrningen och de riktade statsbidragen.
- Respektera finansieringsprincipen och fullt ut finansiera reformer.
- Stödja kommunsektorn genom långsiktiga planeringsvillkor och finansiering.
- Ta ansvar för kompetensförsörjningen genom att erbjuda de utbildningar som behövs inom välfärden.
- Ansvara för att standarder och infrastruktur byggs ut för att möjliggöra digitalisering.

Kommuner och regioner behöver dessutom:

- Effektivisera verksamheten.
- Förändra arbetssättet med hjälp av till exempel digitalisering och förebyggande hälsoarbete.
- Öka sysselsättningsgraden för anställda och förlänga arbetslivet.

Demografi och sysselsättning

Antalet gamla och unga i den svenska befolkningen ökar snabbare framöver än antalet invånare i yrkesför ålder. Det innebär en utmaning då behovet av att bygga ut välfärdsverksamheterna kommer att vara större än möjligheterna att bemanna

och finansiera dem. Skillnaderna är stora i landet; på många håll minskar till och med antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt tyder nu mycket på att den kraftiga sysselsättningsökning vi sett i kommunsektorn de senaste fem åren bromsar in. Bristituationen har förbättrats något men är fortfarande på en mycket hög nivå.

Kommunernas ekonomi fram till 2023

De senaste årens utveckling, i kombination med vikande skatteunderlag och starkt demografiskt tryck, gör att de närmaste åren ser relativt bistra ut. Ökningstakten förväntas bli störst inom gymnasieskolan och äldreomsorgen de närmaste åren. Den verksamhet som förväntas minska mest påtagligt är flyktingmottagandet, vilket håller ner totalen.

I de kommunala budgetarna planeras för en fortsatt hög investeringsnivå både 2019 och 2020. Enligt prognosen uppgår investeringarna till 94 miljarder 2023. För åren 2020–2023 innebär det investeringar på i genomsnitt 13,9 procent av skatter och generella bidrag. I en enkät inför *Ekonomirapporten, maj 2019* svarade ekonomicheferna i många kommuner att de kommer att genomföra stora investeringar inom infrastruktur, VA, bostäder, skolor och förskolor. För åren 2019–2022 rör det sig exempelvis om 600 förskolor, 300 grundskolor och 125 äldreboenden, i de drygt 200 kommuner som svarade på enkäten.

Effektiv välfärdssektor

Det pågår ett omfattande förändrings- och effektiviseringsarbete i kommuner och regioner. Det finns en potential att effektivisera i välfärden – att förändra och förnya genom till exempel digitalisering och nya arbetssätt. Det kan främjas bland annat genom en stärkt ledning och styrning och med jämförelser och analyser. Det finns ett antal hinder för effektivisering. Det handlar både om interna hinder som ledning och förändringskultur men också om externa hinder som lagstiftning, statlig detaljstyrning och att det på nationell nivå väcks förväntningar som inte motsvarar det som rimligen kan levereras på lokal nivå. Att slå ihop kommuner eller regioner och att förstatliga verksamheter kan ge vissa effektiviseringsvinster men det finns också nackdelar och stora kostnader med sådana förändringar.

Skattesatsen

Den totala skattesatsen för kommunen och regionen i Hallsberg är 33,10, förutom kyrkoavgift och begravningsavgift som varierar mellan de olika församlingarna. Hallsbergs kommun höjde skattesatsen 2016 med 50 öre till 21,55. regionens skattesats är 11,55. Kommunen har 2019 den tredje lägsta utdebiteringen i länet, efter Ljusnarsberg och Örebro. För 2020 kommer skattesatsen i Hallsbergs kommun att vara oförändrad.

Befolkning

Hallsbergs kommun ökade sin befolkning med 22 invånare under 2018. Under första halvåret 2019 ökade befolkningen med 45 invånare till 15.999.

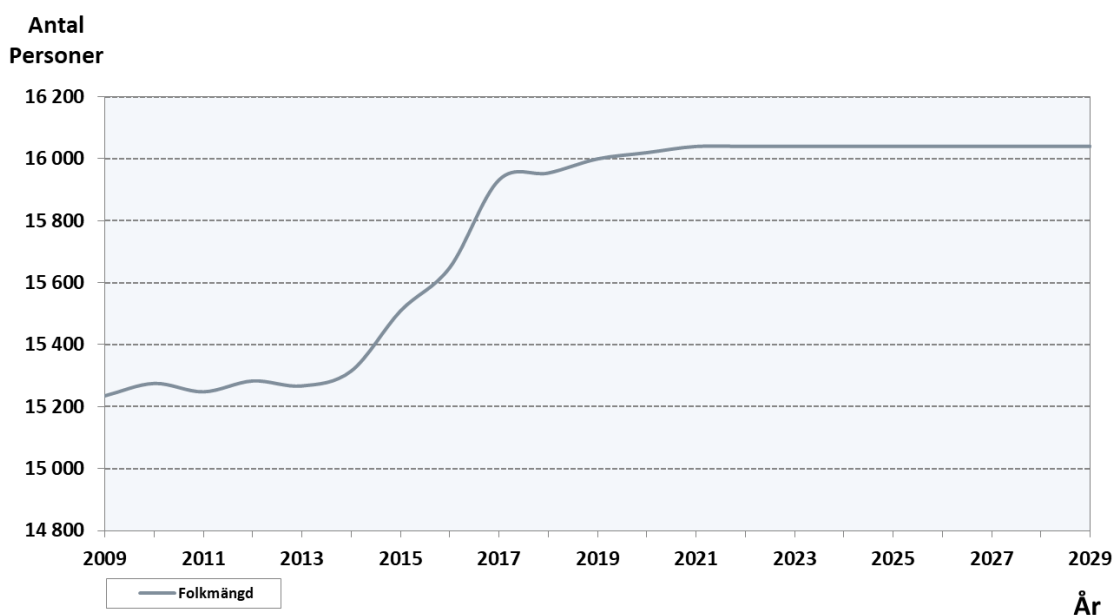
Födelsenettet under första halvåret innebar en ökning med 23 personer och flyttningsnettot en ökning med 22 personer. Intäkterna i beräkningen av skatteintäkter och generella statsbidrag för 2020-2022 är beräknade med en ny befolkningsprognos från september 2019. I prognosen har följande antaganden om befolkningsutvecklingen i kommunen använts:

2019: 16.000 invånare

2020: 16.020 invånare

2021: 16.040 invånare

2022: 16.040 invånare

Befolkningsutveckling med prognos för åren 2009-2029

Av den relativa åldersfördelningen framgår att Hallsberg har en betydligt större andel invånare i åldern 65-79 år än riket. I åldersgrupperna 16-19 år samt 45-64 år är andelen något högre än riket. I åldersgruppen 25-44 år är andelen väsentligt lägre i Hallsberg än i riket. I övriga åldersgrupper är Hallsbergs andel i huvudsak lika med riket.

Relativ åldersfördelning 31 dec 2018 i %		
Ålder	Hallsberg	Riket
0-6	8	8
7-15	11	11
16-19	5	4
20-24	5	6
25-44	23	26
45-64	26	25
65-79	17	15
80-	5	5
Totalt	100	100

Näringsliv

I Hallsbergs kommun finns ca 1 500 företag, varav många är små och medelstora företag. Här finns även större företag inom industri och logistik. Hallsbergs kommun är Sveriges demografiska mittpunkt. Inom tre timmar nås sju miljoner av Sveriges befolkning, och inom tolv timmar nås de nordiska huvudstäderna. Här möts riksvägar, Europavägar och järnväg vilket gör att kommunen har ett av Sveriges bästa logistisklägen. Resultatet för Nöjd Kund Index inom näringsliv har gått från 66 till 72. I svensk näringslivs ranking har Hallsberg gjort en positiv förflyttning. Hallsberg är topp 10 i Sverige på bästa positiva förändring.

Arbetsmarknad

I juli var 3,5 procent av befolkningen i Hallsbergs kommun öppet arbetslösa. Det var en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Andel öppet arbetslösa i Örebro län uppgick till 3,8 procent och för riket totalt 3,8 procent. Utöver de personer som redovisas som öppet arbetslösa finns ett antal personer som är sysselsatta i arbetsmarknadsprogram. I Hallsbergs kommun är den siffran 3,9 procent. Det var en ökning med 0,3 procentenheter. Den totala arbetslösheten uppgick till 7,4 procent. Det är högre än länets 6,9 procent och rikets 7,2 procent. Den öppna arbetslösheten bland ungdomar, 18-24 år, var i juli 4,8 procent. Motsvarande siffra för länet är 4,8 procent och i riket 4,4 procent. I kommunen är dessutom 5,8 procent av ungdomarna sysselsatta i arbetsmarknadsprogram.

3 Styrssystem

En styrmodell är ett ramverk som anger grundprinciper för styrning av verksamhet och beteenden.

Hallsbergs kommuns styrmodell utgår från principer för mål- och resultatstyrning. Systemet bidrar till att den politiska viljeinriktningen och politiska beslut får genomslag, att kommunen har god hushållning och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda i fullmäktige beslutat. Utöver verksamhetens grunduppdrag och lagstiftning är kommunens vision och värdeord övergripande och grundläggande för Hallsbergs kommuns styrning. Vision, värdeord och strategiska områden har fastställts av kommunfullmäktige och är bärande i hela organisationen.

Visionen anger färdriktningen på lång sikt och syftar till att skapa en samsyn kring kommunens utveckling. All kommunal verksamhet ska planeras och genomföras från visionen. I arbetet mot visionen finns tre värdeord som beskriver kommunens grundläggande värderingar. Värdeorden beskriver vårt förhållningssätt och ska genomsyra kommunens service internt och externt. Värdeorden ska vägleda medarbetare och förtroendevalda i samtliga möten.

Strategiska områden är kommunens väg för att nå visionen och har delats in i fyra områden som är viktiga för att styra, leda och följa upp mot. Strategiska områden är målområden för prioritering och utveckling. Till varje område finns en övergripande målformulering. Ett arbete har påbörjats under 2019 med en översyn av målstyrningen. De övergripande målformuleringarna har i samband med vårens budgetprocess reviderats från tidigare år. Därefter har arbete med att utveckla mål på kommunfullmäktige nivå fortsatt under höstens budgetprocess. Tidigare nämndmål med indikatorer och områden för utveckling har varit vägledande i arbetet med att formulera mål. Respektive förvaltning och nämnd har parallellt arbetat med att ta fram nämndmål med indikatorer för uppföljning som kommer att beslutas av respektive nämnd. Uppföljningen av kommunfullmäktiges mål kommer att bygga på en samlad resultatanalys utifrån enskilda verksamhetsresultat och uppföljning av indikatorer. Arbetet med att utveckla metoder och rutiner för resultatanalys kommer att fortsätta under 2020. Övergripande mål är satta från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har tillsynsplikt. Nämnderna ska sätta sina nämndmål och indikatorer så att de uppfyller övergripande mål och är mätbara varje år. Dessutom ska det i nämndmålen och indikatorerna framgå när övergripande mål kan vara uppfyllt. En relevant målsättning och uppföljning kan innebära att alla tre färgsymboler för måluppföljning, grön, gul och röd behöver användas.

För att styra verksamheten och genomföra sin politik beslutar kommunfullmäktige om prioriteringar för nämnder och bolag. Nämnderna och bolagen ansvarar i sin tur för att driva en effektiv verksamhet inom sina respektive uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Grunderna för en utvecklad målstyrning bygger på ett förtroendefullt samspel mellan politiker och verksamhet samt öppnar upp för dialog. Vilken även

innebär att dialogen kommer att vara en viktig del i utvecklingen av formerna för
resultatanalys.

4 Vision och värdeord

Vision

Det öppna Hallsberg - innebär att alla välkomna, oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg. Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhällen erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla. Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft, och utvecklar både region och individer. Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken. De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder ett professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och syn-punkter. Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar.

Värdeord

Glädje

Hallsbergs kommun, såväl organisation som geografiskt område, kännetecknas av varierande mötesplatser där människor känner glädje och stolthet. Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

Driv

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verklighet. De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för sin förmåga att ta hand om synpunkter och utveckla kvaliteten.

Öppenhet

I dialog med invånare och näringsliv utvecklas hela kommunen. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem som berörs. Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

5 Strategiska områden

5.1 HÅLLBAR KOMMUN

Övergripande mål

Hallsbergs kommun ska vara ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle, där människors livskvalitet ökar.

Mål - Kommunfullmäktige
Hallsbergs kommun har en god ekonomisk hushållning
Hallsbergs kommun ska minska sin miljö- och klimatpåverkan.
Hallsbergs kommun ska ge förutsättningar för medborgare och näringsliv att bidra i arbetet med miljö- och klimatpåverkan.
Hallsbergs kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat som bidrar till utveckling och innovationskraft
Skolfrånvaron ska minska
Alla barn, unga, vuxna och familjer i kommunen ska erbjudas goda livsvillkor och ska så långt som möjlighet erbjudas stöd och tidiga insatser.

5.2 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Övergripande mål

Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla ges möjligheten till ett gott liv. Kommunen ska verka för ett lärande genom hela livet.

Mål - Kommunfullmäktige
Alla barn och unga ska ges goda förutsättningar genom uppväxt och skolålder
Hallsbergs kommun ska verka för bättre skolresultat
Hallsbergs kommun ska ha en gymnasieskola väl avvägd utifrån elevers efterfrågan och samhällets utveckling
Matematikresultaten ska förbättras
Hallsbergs kommun ska förbereda personer som står utanför eller inte har behövlig förankring på arbetsmarknaden så att de kan få sin försörjning tillgodosedd genom arbete eller studier.

5.3 ALLAS INFLYTANDE

Övergripande mål

Hallsbergs kommun ska värna om och samverka med kommuninvånarna och vara lyhörd för idéer och synpunkter.

Mål - Kommunfullmäktige
Kommunens invånare ska ges möjlighet att delta i kommunens utveckling
Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka.
Föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och mångfald ska stimuleras.
Insatserna inom Social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska anpassas utifrån den enskildes behov där den enskilde ges möjlighet till delaktighet.
Hallsbergs kommun ska utveckla kanaler för medborgardialog.

5.4 GOD SERVICE

Övergripande mål

Representanter för Hallsbergs kommun ska alltid ge ett professionellt bemötande och god service.

Mål - Kommunfullmäktige
Kommunens verksamheter ska ha en hög tillgänglighet
Vid kontakt med kommunen ska personer uppleva ett gott bemötande
Ökad digitalisering i utbudet av tjänster
Alla nämnder ska bidra till att förenkla kontakten med våra verksamheter.
Verksamheten ska organiseras utifrån brukarens/klientens behov

6 Kommunstyrelsen och transfereringar

Verksamhet och uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunen och ansvarar för uppsikt och kontroll över verksamheterna så att de håller sig inom den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om. Styrelsen bereder eller yttrar sig i princip i alla ärenden som behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens uppgift är att verkställa fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen ansvarar även för den översiktliga fysiska planeringen genom att driva utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelseförvaltningen stödjer kommunfullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd i planering, genomförande och uppföljning av verksamhet och beslut. Förvaltningen leder samordningen av kommunens förvaltningar och bolag samt uppföljning av stiftelser och gemensamma förbund och nämnder. Förvaltningen ska arbeta för att säkerställa en ekonomi i balans med bibehållen eller förbättrad kvalitet om så är möjligt. Ekonomi och kvalitet i verksamheten ska fortlöpande följas upp och redovisas.

Förvaltningen bedriver verksamhet inom områden för ledning och styrning, kansli, administration och service, ekonomi och kvalitet, HR/personal, näringsliv, kommunikation, säkerhet, samhällsbyggnad och avgiftshantering inom vård och omsorg. I övrigt ingår finansiellt ansvar för transfereringar vilket omfattar kommunövergripande verksamheter som till exempel avgifter till kommunalförbund och driftbidrag till gemensamma nämnder.

**DRIFT
Kommunstyrelsen**

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Intäkter	9 078	9 078	9 078	9 078
Kostnader	-54 620	-55 359	-57 128	-58 570
-varav personalkostnader	-28 907	-29 507	-30 392	-31 304
-varav kapitalkostnader	-2 601	-2 601	-2 601	-2 601
-varav lokalkostnader	-1 413	-1 427	-1 441	-1 456
-varav övriga kostnader	-21 700	-21 824	-22 694	-23 210
Totalt (nettokostnader)	-45 542	-46 281	-48 050	-49 492
Ramförstärkning Mål och budget 2020-2022		-2 600	-1 500	-1 500
Totalt inkl ramförstärkning	- 45 542	-48 881	-49 550	-50 992

**DRIFT Kommunstyrelsen
transfereringar**

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-128 086	-128 798	-131 374	-135 315
-varav personalkostnader	0	0	0	0
-varav kapitalkostnader	0	0	0	0
-varav lokalkostnader	0	0	0	0
-varav övriga kostnader	-128 086	-128 798	-131 374	-135 315
Totalt (nettokostnader)	-128 086	-128 798	-131 374	-135 315
Ramförstärkning Mål och budget 2020-2022		-3 400	- 3600	- 3 600
Totalt inkl ramförstärkning	-128 086	-132 198	- 134 974	- 138 915

7 Drift- och servicenämnden

Verksamhet och uppdrag

Drift- och servicenämnden fullgör uppgifter avseende kommunens vatten- och avloppsförsörjning, väghållning, parker, natur- och grönområden.

Nämnden förvaltar kommunens fastigheter både vad gäller underhåll och drift. Nämnden gör anpassningar av lokaler vid förändrade verksamheter och uppmärksammar investeringsbehov.

Vidare ansvarar nämnden också för bygglov, där husbyggande och bruk av mark och vatten sker på ett hållbart sätt så människors hälsa och miljö skyddas. Så också energirådgivningen där uppvärmningssätten i lokaler har stor betydelse både för komfort, ekonomi och miljö. Miljö- och livsmedelstillsyn ingår också i nämndens verksamhet. Utöver detta ingår även bostadsanpassning, där bidrag kan fås för att anpassa sin bostad om för funktionshinder.

Eftersom drift- och servicenämnden hanterar bygglov, och även har fastighetsansvaret, uppstår det jävssituationer vid beslut om bygglov för egna fastigheter. Därför har myndighetsnämnden i uppgift att fatta beslut i frågor, där jäv annars skulle uppstå.

Drift- och servicenämnden ansvarar för kommunens måltidsverksamhet som serverar vällagad, näringsrik och smakrik kost till förskola, skola och äldreomsorg. I de flesta matsalar serveras två rätter och ett vegetariskt alternativ. Även en ökad andel specialkost lagas efter ordination från läkare.

Under nämndens ansvar ligger också städverksamhet där man arbetar mycket med att hitta produkter och metoder som kombinerar ekologiskt tänkande och ergonomiskt riktiga metoder med god städekonomi. Väststädade lokaler är en nödvändighet för att undvika allergier, sjukdomar och även onödigt slitage i anläggningarna.

Vidare fullgör nämnden det lokala trafiksäkerhetsarbetet i fråga om trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder. Myndighetsutövning sker i form av handikapptillstånd, lokala trafikföreskrifter, lokala ordningsföreskrifter, upplåtelse av allmän platsmark samt olika dispenser.

Drift- och servicenämnden/förvaltningen ansvarar för ett mycket omfattande anläggningskapital.

Skattefinansierad verksamhet

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Intäkter	147 751	155 385	158 324	160 491
Kostnader	-180 001	-187 887	-189 939	-193 054
-varav personal	-62 890	-69 757	-71 637	-73 566
-varav kapital	-24 745	-25 007	-25 248	-25 492
-varav lokal	-31 050	-32 342	-32 666	-32 992
-varav övrigt	-61 316	-60 781	-60 388	-61 004
Totalt	-32 250	-32 502	-31 615	-32 563
Ramförstärkning - Mål och budget 2020-2022		0	0	0
Totalt inkl resursförstärkning	- 32 250	-32 502	-31 615	-32 563

Avgiftsfinansierad verksamhet, Vatten och avlopp

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Intäkter	34 263	34 557	34 903	35 252
Kostnader	-34 263	-34 557	-34 903	-35 252
-varav personal	-7 272	-7 675	-7 882	-8 095
-varav kapital	-7 570	-7 645	-7 721	-7 799
-varav lokal	-4 881	-4 822	-4 870	-4 919
-varav övrigt	-14 540	-14 415	-14 430	-14 439
Totalt	0	0	0	0

8 Bildningsnämnden

Bildningsnämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, särskola, kulturskola, ungdomsgårdar, biblioteksverksamhet, fritidsverksamhet med tillhörande föreningar och anläggningar samt medverkan i Hallsbergs familjecentral.

Inom kommunen finns 15 förskoleenheter och 7 skolenheter. Det finns även dagbarnvårdare i Hallsberg.

Hallsbergs familjecentral är ett samarbete mellan bildningsförvaltningen, social- och arbetsmarknadsförvaltningen och Region Örebro län. Bildningsförvaltningen ansvarar för den öppna förskolan. Familjecentralen är lokaliserad på Västra skolan.

Kulturavdelningen har ansvar för bibliotek, kulturskola, kulturföreningarna, verksamheten i Bergöökvarteret, evenemang samt andra aktiviteter som kan kopplas till kultur. Fritidsavdelningen ansvarar för fritidsgårdar, idrottsföreningar, idrottsanläggningar inklusive bad och gym samt uthyrning av kommunala lokaler.

Uppdraget för nämndens verksamheter finns uttryckta i skollag, skolförordning, läroplaner, bibliotekslag, lotterilag samt kommunala mål och uppdrag.

Hallsbergs förskolor och skolor har under de senaste åren haft en tydlig ökning av antalet barn och elever, vilket medfört ett ökat behov av lokaler och personal. Arbetet med att systematisera planering, uppföljning och utvärdering i syfte för att öka kvaliteten och måluppfyllelsen fortsätter. Att ta hand om de egna erfarenheterna och lärandet och koppla ihop med ny forskning stärker professionerna, vilket är viktigt för både de redan verksamma och för de framtida medarbetarna. Samverkan med Örebro universitet och Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är central i detta sammanhang.

Kommunens satsning på digitala verktyg i förskola och skola är nu helt utbyggd, vilket gör att energin än mer kan fokuseras till hur pedagogiken kan utvecklas med hjälp av de digitala verktygen.

Ett stort fokus ligger på att kunna möta ALLA barn och elever. Det gäller både bemötandet och didaktiken. Mottagandet av nyanlända i kommunen och kompetens att möta deras behov är en utmaning som vi antagit med större kraft och ökade resurser under de senaste åren och som fortsätter. Utöver detta är samverkan mellan fritidshem och skola en stor potential för ökad måluppfyllelse, vilket gjort att vi nu riktar kompetensutvecklingsinsatser mot detta område, både interna och externa. Vidare kommer skolans uppdrag med studie och yrkesvägledning att vara en nyckel för elevernas motivation och skolframgång framöver.

Gymnasiebehörigheten var låg läsåret 2018-2019, endast 70 procent av alla elever som slutade skolår 9 var behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Anledningen till att eleverna inte var behöriga till gymnasiet berodde i de allra flesta fall på att eleverna inte hade klarat kunskapskraven i matematik. Av alla elever som slutade skolår 9 var det 15 procent som endast saknade matematikbetyg för att vara behöriga till gymnasieskolans nationella program. I den kvalitetsredovisning som sammanfattar läsåret 2018-2019 lyfts tre områden som avgörande för skolresultaten i Hallsbergs kommun; skolfrånvaron, studieövergångarna och matematikundervisningen. För att förbättra matematikundervisningen från

förskoleklass till skolår 3 deltar Hallsbergs kommun tillsammans med tre andra kommuner i en satsning, som leds av SKL (Sveriges kommuner och landsting) och NCM (nationellt centrum för matematikundervisning). Det är en satsning för att höja matematikkunskaperna med inriktning på metoder för att lära ut matematik.

Vi har under de senaste åren satsat på att stärka det nära ledarskapet. Förutom rektor har alla skolenheter utvecklingsledare, tre av skolenheterna har även biträdande rektorer. I förskolan har rektorerna processledare som stöd i att leda utvecklingsarbetet. Hösten 2019 anställdes flera nya rektorer då pensionsavgångar och nya utmaningar gjorde att flera rektorer slutade.

Förvaltningen har idag tillsatt 15 av 19 förstelärare. De verkar i form av uppdrag från rektorer, som ledare för olika nätverk liksom seminarielidare vid våra egna kompetensutvecklingsdagar.

Kommunens satsning på digitala verktyg till elever och pedagoger innebär att samtliga pedagoger i förskola/skola idag har en egen digital enhet och alla eleverna i årskurs f-9 har tillgång till en egen lärplatta. I förskolan har vi en lärplatta till fem barn. Alla klassrum har tillgång till trådlösa nätverk och projektor eller smartboard. Det gör att vi redan idag har de digitala förutsättningar som Skolverket har uttryckt ska finnas 2021, i sin nationella IT-strategi. Utöver det görs satsningar på organisation, infrastruktur och kompetensutveckling.

Taxor och avgifter

Taxan för kulturskolan för 2020 föreslås oförändrad. Taxan som avser "Riktlinjer – köregler och avgifter för förskoleverksamhet och fritidshem" följer de nya nivåerna för maxtaxa från Skolverket vilket innebär att inkomsttaket indexerar.

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
SUMMA Intäkter	58 267	60 320	60 320	60 320
SUMMA Kostnader	-389 577	-404 658	-398 756	-408 909
Varav personalkostnader	-247 440	-260 278	-260 278	-266 778
- Kapitalkostnader	-2 864	-2 826	-2 826	-2 826
- Lokalkostnader	-59 566	-61 058	-61 668	-62 284
- Övriga kostnader	-79 707	-80 496	-73 984	-77 021
NETTOKOSTNAD	-331 310	-344 338	-338 436	-348 589
Ramförstärkning - Mål och budget 2020-2022		-3 500	-3 500	-3 500
Totalt inkl ramförstärkning	-331 310	-347 838	-341 936	-352 089

9 Social- och arbetsmarknadsnämnden

Verksamhet och uppdrag

Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde är stort. Det består av hjälp och stöd till familjer och deras barn och ungdomar, stöd till ensamkommande barn och hjälp och stöd till personer med missbruk eller beroende. Även äldreomsorg, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning, integration- och arbetsmarknadsfrågor samt tillsyn och tillståndsverksamhet ingår i Social- och arbetsmarknadsnämndens uppdrag. Nämnden har också ansvar för förebyggande arbete inom nämndens ansvarsområde och att delta i samhällsplaneringen. Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har som uppgift att, utifrån individuella behov, stärka och hjälpa alla personer som behöver stöd, vård eller rehabilitering. Detta för att personerna så självständigt som möjligt ska klara sin tillvaro. Särskild uppmärksamhet ska riktas till att ge stöd till barn.

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	75 221	75 973	76 733	77 500
Kostnader	-413 587	-425 108	-427 583	-438 876
varav personalkostnader	-298 588	-307 459	-311 869	-320 685
varav kapitalkostnader	-1 469	-1 484	-1 499	-1 514
varav lokalkostnader	-28 851	-29 140	-29 431	-29 725
varav övriga kostnader	-84 679	-87 026	-84 785	-86 953
Totalt	-338 366	-349 135	-350 850	-361 376
Ramförstärkning - Mål och budget 2020-2022				-30 000
Totalt inkl ramförstärkning	-338 366	-349 135	-350 850	-391 376

10 Driftbudget 2020-2022

	Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Nämnd/styrelse				
Kommunfullmäktige	-575	-575	-575	-592
Kommunstyrelse	-45 542	-48 881	-49 550	-50 992
därav Planeringsreserv	-4 000	-5 400	-6 200	-6 200
Drift- och Servicenämnd	-31 250	-32 502	-31 615	-32 563
därav - Skattefinansierad verksamhet	-31 250	-32 502	-31 615	-32 563
-Avgiftsfinansierad verksamhet (VA)	0	0	0	0
Bildningsnämnd	-331 310	-347 838	-341 936	-352 089
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-338 366	-349 135	-350 850	-361 376
Nytt SÄBO				-30 000
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0	0
Revision	-770	-690	-690	-690
Valnämnd	-600	-25	-25	-25
Överförmyndare	-1 644	-1 685	-1 719	-1 771
Transfereringar	-128 086	-132 198	-134 974	-138 915
Strukturåtgärder utveckling och förnyelse			-15 300	10 900
Delsumma verksamheterna inkl interna poster	-878 143	-913 529	-927 234	-958 112
Finansiering inkl rensning interna poster	84 748	77 279	70 310	70 810
Gamla och nya pensionsutbetalningar	-23 895	-24 434	-25 427	-26 190
Årets nyintjänade förmånsbest åldersp	-5 081	-7 497	-9 690	-9 981
Avgiftsbestämd ålderspension	-26 859	-28 067	-29 317	-30 197
Verksamhetens nettokostnader	-849 230	-896 248	-921 358	-953 669

11 Resultatbudget 2020-2022

		Budget 2019	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
Verksamhetens nettokostnader		-849,2	-896,2	-921,4	-953,7
Avskrivningar		-35,0	-28,9	-28,9	-28,9
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-884,2	-925,1	-950,3	-982,6
Skatteintäkter	Not 1	704,7	711,0	733,9	762,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 2	204,2	243,5	246,6	251,4
VERKSAMHETENS RESULTAT		24,7	29,4	30,2	31,1
Finansiella intäkter		1,3	1,3	1,3	1,3
Finansiella kostnader		-11,5	-14,9	-15,4	-15,9
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		14,5	15,8	16,1	16,5
Extraordinära intäkter		0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		14,5	15,8	16,1	16,5
Not 1					
Skatteintäkter		704,7	713,2	733,9	762,3
Slutavräkning		0	0,0	0,0	0,0
Preliminär slutavräkning		0	-2,2	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning		0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter		704,7	711,0	733,9	762,3
Not 2					
Inkomstutjämningsbidrag/avgift		170,3	182,6	183,9	185,3
Kostnadsutjämning		-8,8	14,0	18,7	25,0
Regleringsbidrag/avgift		7,0	16,6	19,3	16,5
Utjämningsavgift LSS		-6,8	-9,3	-9,3	-9,4
Ers kommunmoms lokalhyra för boende i vård och omsorg		0,3	0,3	0,3	0,3
Kommunal fastighetsavgift		32,9	33,7	33,7	33,7
Välfärdsmiljarder flyktingvariabel		9,3	5,6	0,0	0
Summa generella statsbidrag och utjämning		204,2	243,5	246,6	251,4

12 Balansbudget 2020-2022

belopp i mnkr	Bokslut 2018	Budget 2020	Flerårsplan 2021	Flerårsplan 2022
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	582,0	752,9	853,7	931,9
Maskiner o inventarier	34,0	41,9	43,8	45,2
Finansiella anläggningstillgångar	41,0	41,0	41,0	41,0
Summa	657,0	835,8	938,5	1 018,1
Omsättningstillgångar				
Förråd	7,0	7,0	7,0	7,0
Fordringar	79,0	69,0	63,0	64,7
Kassa o bank	100,0	71,5	80,0	90,0
Summa	186,0	147,5	150,0	161,7
SUMMA TILLGÅNGAR	843,0	983,3	1 088,5	1 179,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	244,0	282,8	298,9	315,4
därav årets resultat	29,0	15,8	16,1	16,5
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande	66,0	74,8	82,3	89,6
Andra avsättningar	11,0	11,0	11,0	11,0
Summa	77,0	85,8	93,3	100,6
Skulder				
Långfristiga skulder	280,0	364,7	496,3	550,6
Kortfristiga skulder	242,0	250,0	200,0	213,3
Summa	522,0	614,7	696,3	763,9
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR O SKULDER	843,0	983,3	1 088,5	1 179,8

13 Investeringsbudget 2020-2022

Planeringen av investeringar beslutas i form av investeringsramar för kommande treårs period. Planeringen sker utifrån tidigare investeringsplaner och uppdaterade behov av investeringar som redovisats under budgetprocessen. Ramarna anger ett planeringsutrymme inför fortsatt detaljplanering och prioritering av beslut om specifika investeringsprojekt. Alla investeringsutgifter är över tid en driftkostnad i form av avskrivningar som konkurrerar om finansieringen med annan verksamhet. Investeringsutrymmet för respektive år är föregående års faktiska resultat plus årets avskrivningar. Ambitionen är att avvikelse för enskilda år bör jämnas ut under en femårsperiod

Investeringsbudgeten omfattar investeringar i egen verksamhet och investeringar i infrastruktur, omsorg och samhällsutvecklande åtgärder. Budget och planer bygger på bedömda investeringsbehov och därtill en första uppskattad investeringspeng. Utifrån GPF 2020-2022 har förändringar skett för planerings åren 2021 respektive 2022. Budget 2020 är oförändrat i förhållande till GPF.

Respektive nämnd planerar och fattar beslut inom angiven nämnderam enligt nedan. Kommunstyrelsen fattar löpande beslut om investeringsprojekt inom utrymmet för strategiska investeringar. I budgeterat belopp för strategiska investeringar har kommunstyrelsen tidigare fattat beslut om projekt Stocksätterskolan del III och ombyggnad kök SUF. Större projekt som bör planeras för i framtiden redovisas i tabellen. Reparation av Samzeliiviadukten har funnits med i planeringen under en längre tid i beredskap för framtida behov. En dialog pågår med Trafikverket för att nå en överenskommelse om hur ansvaret ska fördelas. Ett indikativt belopp har lagts till i planeringen för år 2022 avseende en eventuellt ny förskola i Vretstorp i avvaktan på ny detaljplan som medger permanent förskola för Sagobacken. Det innebär att inom utrymmet för strategiska investeringar ska kommunstyrelsen prioritera och fatta beslut om kommande investeringsprojekt. I samband med kommande bokslut kan även överföring av pågående investeringar komma att beslutas.

Belopp i tkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skattekollektivet:			
Kommunstyrelsen	2 000	2 000	1 500
Drift- och servicenämnd	7 200	7 200	7 200
Bildningsnämnd	1 800	1 800	1 800
Social- och arbetsmarknadsnämnd	1 500	1 500	1 500
Trafiksäkerhetsobjekt	1 000	1 000	1 000
Strategiska investeringar	49 000	88 500	72 000
<i>varav beslutat:</i>			
Stocksätterskolan del III	4 000		
Ombyggnad kök SUF	2 000	1 500	
<i>varav större projekt:</i>			
Samzeliiviadukten	5 000	20 000	
Centrumhuset		10 000	15 000
Förskola Söder		10 000	
Förskola Vretstorp			15 000
SUMMA skattekollektivet	62 500	102 000	85 000
Avgiftskollektivet VA	21 195	29 600	23 000
TOTALT	83 695	131 600	108 000